

Badanie Przystępczości Gospodarczej w Polsce 2016

Wyniki i kluczowe wnioski

36%

firm w Polsce padło ofiarą nadużyć
w ciągu ostatnich 24 miesięcy

20%

nadużyć w polskich firmach jest
popęnianych przez przedstawicieli
kadry kierowniczej

9%

przedsiębiorców nie było w stanie
oszacować strat spowodowanych
nadużyciami w swojej firmie

1

Przestępczość gospodarcza w Polsce nadal stanowi poważny problem

- Ponad 1/3 firm w Polsce deklaruje, że padła ofiarą nadużyć w ostatnich 24 miesiącach.
- Co piąte identyfikowane nadużycie wciąż jest wykrywane poza kontrolą zarządu.

Tegoroczne badanie jasno wskazuje na malejącą rolę przypadku w wykrywaniu nadużyć. Ponadto, wyniki sugerują, że polskie przedsiębiorstwa odchodzą od rutynowych działań na rzecz wykorzystania ustrukturyzowanych narzędzi, np. analizy danych i systemowego zarządzania ryzykiem nadużyć.

Jakie rozwiązania mogą pomóc w dalszym zwalczaniu i przeciwdziałaniu nadużyciom w polskich firmach?

Najczęstsze sposoby wykrywania nadużyć w Polsce

2

Kategorie popełnianych przestępstw gospodarczych od lat pozostają niezmienione – wahaniom ulegają jedynie wskaźniki częstotliwości

- Sprzeniewierzenie aktywów pozostaje najczęściej wskazywanym nadużyciem w Polsce (62%).
- Ponadto blisko 1/3 badanych przedsiębiorstw doświadczyła nadużyć związanych z obszarami cyberbezpieczeństwa i/lub zakupów.

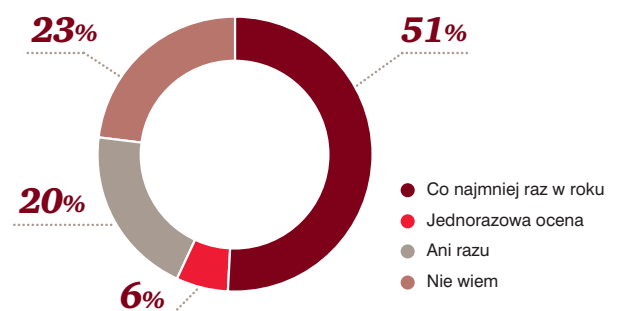
Słabości wewnątrzorganizacyjne utrudniają walkę z nadużyciami. Zaledwie 51% badanych firm przeprowadza regularne oceny ryzyka nadużyć – przynajmniej raz do roku, natomiast aż co piąte przedsiębiorstwo nie prowadzi takich przeglądów w ogóle.

Z jakimi ryzykami mierzą się obecnie polskie przedsiębiorstwa i jak podchodzą do identyfikacji kluczowych zagrożeń?

Kategorie najczęściej popełnianych nadużyć w Polsce

Częstotliwość przeprowadzania oceny ryzyka nadużyć w firmach w Polsce

3

Straty finansowe to jedne z bardziej dotkliwych konsekwencji nieskutecznych rozwiązań przeciwdziałania nadużyciom

- W następstwie wykrytych nadużyć w badanym okresie co trzecia firma w Polsce straciła do 200 tys PLN, a co piąta od 400 tys do 4mln PLN.
- Wciąż aż 9% ankietowanych nie wie, ile jego firma straciła w wyniku przestępstw gospodarczych.

Z doświadczeń polskich przedsiębiorstw wynika, że nieco ponad połowa wszystkich przypadków nadużyć jest popełniana przez osoby spoza organizacji.

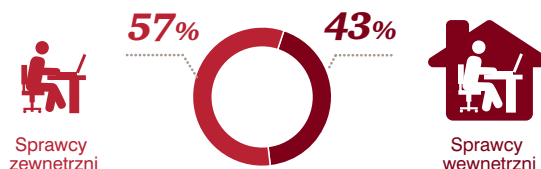
Aż 20% wszystkich nieprawidłowych działań jest popełnianych przez przedstawicieli kadry menedżerskiej.

Jak zwiększać skuteczność narzędzi monitoringu i kontroli ryzyk wykorzystywanych w firmach? Jak mierzyć ich efekty?

Sprawcy nadużyć w Polsce

Profil sprawcy nadużyć w 2016 roku

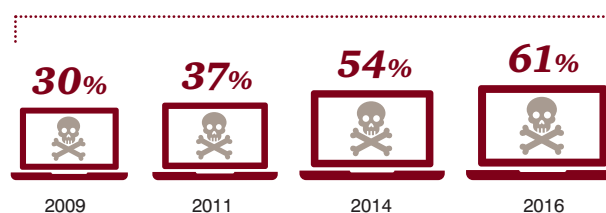
4

Cyberprzestępstwa w polskich przedsiębiorstwach są uważane za coraz większe zagrożenie dla sprawnego funkcjonowania biznesu

- Polskie organizacje w ciągu ostatnich 2 lat padały ofiarą cyberprzestępczości znacznie częściej (32%), niż firmy z Europy Środkowo-Wschodniej (22%)
- Podobnie jak w poprzednich latach, źródła identyfikowanych cyberzagrożeń wciąż znajdują się głównie poza organizacją (51%).

Mimo, że coraz więcej polskich firm dostrzega ryzyko cyberzagrożeń (w 2009 – 30%, w 2016 – już 61%), nadal blisko 1/3 rodzimych przedsiębiorstw nie zdołała zapobiec cyberatakowi w ciągu ostatnich 24 miesięcy.

Percepcja cyberprzestępczości w Polsce

Jak skutecznie chronić przedsiębiorstwo przed cyberzagroženiami? Jak umiejętnie kontrolować ryzyka związane z bezpieczeństwem informatycznym?

Wpływ etycznej kultury organizacyjnej na przeciwdziałanie nadużyciom w polskich firmach nie jest w pełni wykorzystywany

- Około 80% badanych posiada formalny program etyki lub program zgodności, ale jedynie w niespełna połowie z tych firm prowadzi się regularną komunikację i szkolenia z zakresu etyki.
- Jednocześnie firmy wskazują na coraz większy negatywny wpływ nadużyć na sferę pozafinansową – w szczególności morale pracowników.

Odpowiedzialność za wdrożenie i nadzór nad realizacją programu etycznego lub compliance w organizacji jest przypisywana głównie szefom obszaru zgodności. Jednocześnie 75% przedsiębiorców w Polsce polega na narzędziach audytu wewnętrznego w zapewnianiu efektywności programu etycznego. Niestety, wskaźnik identyfikowanych w firmach wewnętrznych nadużyć (43%), w tym popełnianych przez przedstawicieli kadry kierowniczej, pokazuje ograniczoną skuteczność tych rozwiązań.

Zaniepokojenie może budzić fakt bardzo niskiej wykrywalności nadużyć za pomocą elementów kultury organizacyjnej – odsetek ten wynosi zaledwie 9%. Jest to często niedoceniany obszar, który odpowiednio wykorzystany, może pozwolić na efektywne przeciwdziałanie niepożądanym zachowaniom. Wspiera on także budowę wzajemnego zaufania oraz rozumienie standardów etycznych i pożądaných postaw wśród pracowników.

Jak zwiększać udział rozwiązań etycznych w kontroli ryzyk i wykrywaniu nieprawidłowości? Jak angażować pracowników do tworzenia i kształtowania etycznej kultury organizacyjnej?

O Badaniu Global Economic Crime Survey

Badanie Przystępności Gospodarczej PwC (*PwC Global Economic Crime Survey*) jest badaniem przeprowadzonym co dwa lata na podstawie kwestionariusza ankietowego. W tegorocznej edycji Badania udział wzięło 6337 respondentów ze 115 krajów na całym świecie na pięciu kontynentach, reprezentujących ponad 20 branż i sektorów przemysłowych.

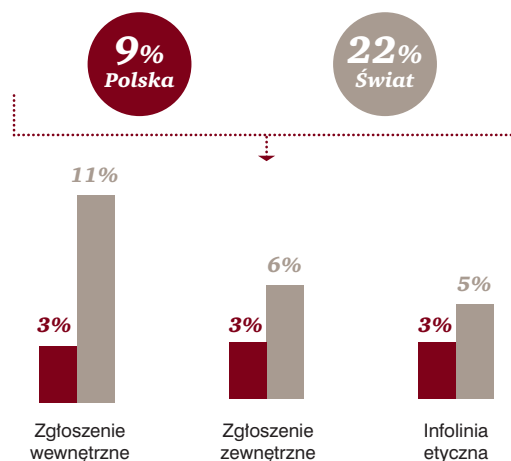
Dane dla Polski przekazały 94 przedsiębiorstwa – spośród nich: 54% stanowiły przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 1000 pracowników, 40% to spółki notowane na giełdzie, a 59% respondentów to firmy o zasięgu międzynarodowym. Więcej szczegółów dotyczących badania oraz dostęp do danych globalnych można znaleźć na:

www.pwc.pl/badanieprzestepczosci.

Odpowiedzialność za wdrożenie i nadzór nad funkcjonowaniem programu etycznego

Elementy kultury organizacyjnej jako sposób wykrywania nadużyć

Kontakt

Marcin Klimczak
Partner
T: +48 22 746 4087
E: marcin.klimczak@pl.pwc.com

Angelika Ciastek-Zyska
Menedżer
T: +48 519 50 7289
E: angelika.ciastek-zyska@pl.pwc.com

Piotr Szymankiewicz
Menedżer
T: +48 519 50 7053
E: piotr.szymankiewicz@pl.pwc.com

Magdalena Simkowska
Starszy Konsultant
T: +48 519 50 6819
E: magdalena.simkowska@pl.pwc.com